

Disciplíny eHealth

– 5. díl

Obecně lze cíle eHealth vymezit jako elektronický servis. Je to služba zaměřená na prevenci onemocnění a zachování či obnovu zdravotní kondice obyvatelstva. K tomu jsou využity informační a komunikační technologie, které jsou podřízeny diagnostice, léčbě, preventivním opatřením, sledování a řízení v oblasti zdraví a zdravého životního stylu.

Obor eHealth vznikl v roce 1999. Našel jsem přes padesát různých detailních definic eHealth, celkově je lze shrnout do následující: eHealth je nový medicínský obor zahrnující prvky zdravotnické informatiky a organizace zdravotnictví včetně komerční strategie, zaměřený na zdravotní servis a informace sdílené přes internet a obdobné technologie.

V širším pohledu charakterizuje nejen technický vývoj, ale i způsob myšlení, chování a závazný přístup ke vzájemnému propojení s cílem zlepšit zdravotní péči místně, regionálně i celosvětově při využití informačních a komunikačních technologií.

Oblasti eHealth

Obor se stále vyvíjí, takže nelze předjímat další služby a systémy, které se do eHealth zahrnou v budoucnosti. Ani definice a vymezení pojmu a obsahu eHealth dosud nejsou jednotné. V současné době se mezi obory elektronizovaného a informatizovaného zdravotnictví řadí zejména:

- **Telemedicína:** Medicína na dálku prostřednictvím informačních a komunikačních kanálů. Je určena především pro komunikaci lékaře s pacientem a sběr dat od pacienta prostřednictvím internetu, mobilních zařízení, telefonu a faxu.

- **Kybermedicína:**

Zúžení telemedicínských aplikací výhradně na počítačovou komunikaci (tj. nepatří sem telefon, fax apod.), zásluhu na tom má exponenciální nárůst využití počítačových technologií v medicínských oborech.

- **Veřejné zdraví:** Zaměření na posílení role pacientů a zlepšení zdravotní péče, spotřebitelské zdravotní informace. Disciplína je podporována zejména v rámci Evropské unie (např. portál *Public Health*), dochází k průniku eHealth do oborů veřejného zdraví.

- **Elektronická zdravotní dokumentace:** Umožňuje sdílení patientských dat mezi různými odborníky ve zdravotnictví (automatizovaný záznam o pacientovi, počítačový záznam o pacientovi, elektronický záznam o pacientovi, elektronický medicínský záznam, elektronický zdravotní záznam). Snahou je získat tyto záznamy tak, aby byly zpracovatelné počítačovým systémem.

- **Elektronická preskripce léků:** Umožňuje sdílet předpisy přes centrální úložiště s možností zpětné kontroly, ePreskripce u nás již byla uzákoněna a bude povinná od 1. 1. 2015.

doc. MUDr. Leoš Středa, Ph.D.
Centrum pro eHealth
a telemedicínu 1. LF UK

- **Zdravotnická informatika:** Zpracování informací získaných na základě zkušeností s poskytováním zdravotní péče.

- **Elektronický znalostní management zdravotnictví:** Přehledy v lékařských časopisech, pokyny pro osvědčené postupy

a epidemiologické sledování.

- **Virtuální zdravotnické týmy:** Týmy vytvořené zdravotnickými profesionály, kteří spolupracují a digitálně sdílejí informace o pacientech.

- **mHealth:** Zahrnuje využití mobilních zařízení při sběru zdravotních dat pro zajištění zdravotní péče.

- **Lékařský výzkum v oblasti grid:** Virtuální počítače využívající momentálně nepotřebný výkon jiných počítačů pro zpracování náročných vědeckých výpočtů.

- **Zdravotnické informační systémy:** Zahrnují systémy od národního po nemocniční.

- **Zdravotnický eLearning:** Elektronické vzdělávání zaměřené výhradně na lékaře a zdravotnické pracovníky.

- **Elektronická komunikace pro pacienty:** Je určena pro komunikaci se zdravotnickými zařízeními, ale i pro edukaci pacientů.

Ilustrační foto: Shutterstock

Rozšířit povědomí směrem do praxe

Troufnu si tvrdit, že mezi většinu našich lékařů a odbornou zdravotnickou veřejnost pronikají informace o elektronizovaném a informatizovaném zdravotnictví velmi pomalu. Budoucí generaci lékařů připravujeme v předmětu „eHealth a telemedicína“ (kód předmětu na 1. lékařské fakultě UK: B02171, přednášející: doc. MUDr. Leoš Středa, Ph.D., a Ing. Karel Hána, Ph.D., rozsah předmětu: 1 semestr). Předmět se vyučuje od roku 2010, takže je u nás spíše novinkou.

Protože chceme povědomí o problematice eHealth rozšiřovat, připravujeme mezinárodní konferenci na uvedené téma. Konference je určena lékařům, zdravotníkům, ale i studentům medicíny a příbuzných oborů. Pořadatelem je Centrum pro eHealth a telemedicínu 1. lékařské fakulty UK a společné pracoviště biomedicínského inženýrství 1. LF UK a Fakulty biomedicínského inženýrství ČVUT (FBMI). Konference

bude trvat dva dny: začne ve čtvrtek 26. září 2013 (v češtině) a následující den bude pokračovat mezinárodní sekcí v angličtině. Rádi umožníme aktivní účast formou přednášky odborníkům z praxe. Pokud chcete přihlásit krátké sdělení, zašlete informaci e-mailem: leos.streda@lf1.cuni.cz nebo dr.streda@gmail.com. Zajímají nás hlavně praktická témata, monitoring pacientů, organizace či zkušenosti s ePreskricí či eLearningem.

Jaké přednášky jsou už přihlášeny? Z našich prací bude prezentován například monitoring oběžných pacientů, který ve spolupráci s největšími regionálními novinami Deník organizujeme na poliklinikách Praha Italská a Dopravní zdravotnictví Česká Třebová. Pedagogická fakulta UJEP odprezentuje logopedický eLearning Mgr. Marie Bunešové. Zkušenosti s eHealth aplikacemi přednesou i naši hosté ze Švédska a Norska, kteří se konference účastní v rámci projektu „Mezinárodní spolupráce na FBMI“.